

Выходитъ у Львовѣ
по дни (крѣмъ недѣль и
гр. кат. святѣ) о 5-ой го-
динѣ по полудни.

Администрація пѣдѣ
ч. 8 улицы Чарнецкого.

Редація ул. Фран-
цискавска ч. 10, дверь 10.

Письма принимаютъ ся
лишь франкованъ.

Рекламаціи неопе-
чатанъ въ вѣдѣ порта.
Рукописи не возвращаютъ ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Предплата у Львовѣ
въ Администраціи „Газеты
Львовской“ и въ ц. к. Ста-
роствахъ на провинціи:

на цѣлый рѣкъ 2 ар. 40 к.
на пѣвъ року . 1 ар. 20 к.
на четверть року . 60 к.
мѣсячно 20 к.
Поодинокое число 1 кр.

Зѣ почтовою пере-
сылкою:

на цѣлый рѣкъ 5 ар. 40 к.
на пѣвъ року 2 ар. 70 к.
на четверть року 1 ар. 35 к.
мѣсячно 45 к.
Поодинокое число 3 кр.

Ч. 5. | Нинѣ: | гр. к. | Поливекта | агнішки | Четвертъ 9 (21) сѣчня 1892. | Выхѣдъ сонця 7 г. 44 м.; вихѣдъ 4 г. 36 м. | Рѣкъ II.
Завтра: | гр. к. | Григорія еп. | Винкентія | Баром. 77; термом. — 7-6° — 15 0°.

Марокко и Туатъ.

Справа марокканская есть подобно, какъ и справа египетская, международною справою, въ которой наибольшее интересованъ Англія, Франція и Испанія. Марокко есть край майже такъ великій какъ Франція и припирае до Альжиру, французской колоніи въ пѣвнѣчній Африкѣ. Марокко має 8 миліонѣвъ жителѣвъ той самой расы и той самой вѣры, що въ Альжирѣ. Султанъ марокканскій не має въ краю майже нѣякой власти, бо есть зависимый вѣдѣ поодинокихъ племенъ, котрі платятъ ему дань и доставляютъ войско, а коли котре племя збунтуе ся противъ него, то вѣдѣ не має нѣякой силы, чтобы бунтовниковѣвъ усмирить. Такъ стало ся и теперь, коли збунтувало ся племя Кабилѣвъ пѣдѣ самымъ Тангеромъ, мѣстомъ портовымъ саме противъ англійской крѣпости Гибралтару на испанскѣмъ пѣвостровѣ. Колѣбъ не поганъ вѣдѣносинъ въ Европѣ, то въ Марокко мали бы мы теперь пѣвкавый образъ борьбы трехъ державъ европейскихъ о край африканскій. Але мимо того стоятъ въ Марокко рѣчи такъ, що тамъ каждой хвилѣ готова выбухнуть яка колотняча и то есть темна точка на погѣднѣмъ небосклонѣ европейскѣмъ.

Пѣдѣ Тангеромъ стоятъ теперь военныя корабли Англіи, Франціи и Испаніи и кождый зѣ нихъ готовый на случай потребности выступити въ оборонѣ Европѣйцѣвъ, проживающихъ въ Тангерѣ, а се есть какъ разъ наименѣебезпечнѣйша точка пѣвдон справы марокканской. Англіяцѣвъ мають велику охоту освѣтити въ Марокко або бодай заняти Тангеръ и его

наиблизшу околицю. Въ такомъ случаѣ мала бы Англія вже въ повнѣ въ своихъ рукахъ Средземне море, бо маючи зѣ одной стороны Гибралтаръ зѣ другою Тангеръ, держала бы найголовнѣйшій приступъ до сего моря въ своихъ рукахъ. Того болятъ ся наибольшее Французы какъ задыя Альжиру такъ и задыя самого Марокко, на котрый мають велику охоту а наконецъ задыя заповного панования Англіи на Средземнѣмъ моріи. Коли отже розбѣшла ся вѣсть, що Англіяцѣвъ хотятъ заняти провинорично Тангеръ и чекаютъ лишь на то, коли Европѣйцѣвъ въ Тангерѣ зажадаютъ помочи, то правительство французске поставило въ тѣй хвилѣ, коли войско англійске стане на марокканскѣй земли, высадити и свою залогу зѣ корабля „Баярдъ“. Бувъ бы то певно пѣвзвычайный вышадокъ интервенціи державъ европейскихъ, котрый мѣгъ бы легко втягнути и пѣвлу Европу въ якусь замотанину. Здаеьс однакожь, що до того не приѣде, бо марокканскій султанъ выелавъ вже значный вѣдѣдѣтъ войска противъ ворохобниковѣвъ пѣдѣ Тангеромъ и лагодитъ другій ще большій.

Що до оазы Туатъ лежащей на полудне вѣдѣ Альжиру, то доносятъ зѣ французскихъ жерель, що Франція зовѣмъ не высылала туды своего войска, однакожь уважае ту оазу за належачу природно до звязи зѣ Альжиромъ. На дѣлѣ та оаза якъ и двѣ другія коло неи не належатъ пѣвеля угоды зѣ 1845 р. до якого а пѣвеля угоды зѣ Англією належатъ они до круга французского вилыву. Зѣ часомъ муситъ Франція ихъ заняти, а то разъ длятого, що зѣ вѣдѣтамъ выходятъ вѣдѣ непокоѣ а вѣдѣ такъ и длятого, чтобы зрѣбити собѣ черезъ нихъ дорогу до Сенегалу.

Организація народныхъ шкѣлъ.

Зѣ предложеныхъ въ 1890 р. выказѣвъ окружныхъ радѣ шкѣльныхъ показало ся, що задыя недостатѣвъ учительствѣвъ у вѣдѣхъ округахъ шкѣльныхъ було 64 шкѣлъ зорганізованныхъ, але не отворенныхъ, 91 шкѣлъ попадѣтъ мѣсяцъ замкнѣнныхъ, 96 класѣвъ надѣтатовыхъ дозволенныхъ але неотворенныхъ, вѣдѣ такъ при 463 школахъ треба було обеадити тымчасово посады учительскѣй особами, що не мали приписанон кваліфікаціи и по большѣй части не вѣдѣдовѣдали своему званию. Не стало отже понадѣ 600 кваліфікованныхъ учительствѣвъ, а бодай около 200 учительствѣвъ безъ огляду на ихъ кваліфікацію поминаючи вже обставину, що въ 1126 школахъ, въ котрыхъ число молодежи, дѣйстно ходячей до школы, переходило 100 а доходило навѣтъ 250 учениковѣвъ, не можна було пѣвеля арт. 4-ого краевского закона шкѣльного зѣ дня 2 лютого 1885 заименувати бодай другого учителя. Сей станъ погѣршивъ ся въ часѣ року. Рѣчний убытокъ учительствѣвъ и учительковѣвъ, чи то въ наслѣдѣдокъ смерти, чи задыя перенесеня въ станъ вѣдѣносинку, або вѣдѣносини задыя добровѣльного або примусового уступленя, выносятся въ пересѣчнѣмъ обчисленю зѣ трехъ лѣтъ 134.

Позаякъ краева Рада шкѣльна пѣвеля интенцій Союму организуе шо року пересѣчно 150 новыхъ шкѣлъ и отвиряе 60 новыхъ класѣвъ, показуе ся, що, безъ огляду на пѣвнесеніи по вышене аномальной вѣдѣносини, лишь до покритя зѣвычайного убытку рѣчного учительствѣвъ потреба ихъ рѣчного прирѣсту бодай 360. а до покритя недостатѣвъ, вѣвеляючи лишь 200

Духи, страхи и розмова зѣ духами.

(Дальше.)

Вѣра въ опирѣвъ есть майже въ кождѣмъ народѣ, а котрый народъ темнѣйшій, у того и больша тога вѣра. У Нѣмцѣвъ называе ся опирѣ „Vampir“ а они думаютъ, що опирѣ приходитъ въ ночи до чѣловѣка и высосае кровь зѣ него. Поляки называютъ опира „приг-омъ“. Але нѣгде мабутъ вѣра въ опирѣвъ такъ не розширена, якъ въ нашѣмъ народѣ. Господарь опирѣвъ, кажутъ у насѣ, приходитъ по смерти шо ночи на свое господарство, робитъ возы, лагодитъ саны, перечисляе грошѣ и ховае до скринѣвъ, обходитъ худобу и т. д., а скоро о пѣвнѣочи має когутъ зацѣпати, вѣдѣдѣ щезае и ховае ся назадъ въ могилу, чтобы на другій день пѣвнѣмъ вечеромъ выйти вновь зѣ неи. Чѣловѣкъ опирѣвъ показуеь своей жѣвнѣцѣ, а коли тѣй така щѣдѣчна гостинна опира надоѣла, она запалила въ печи, засвѣтила каганецъ оденъ и другій, але оденъ зѣ нихъ прикрила горшкомъ. Приходитъ опирѣ до хаты и каже до жѣвнѣцѣ: „Я ще не видѣвъ, абы хто въ ночи два свѣтла (одно, огонь въ печи, а друге вѣдѣкрытый каганецъ) свѣтивъ“, и хоче каганецъ задмухнути. А жѣвнѣца ему на то вѣдѣповѣдае: „А я ще не видѣла, чтобы мертвый чѣловѣкъ ходивъ до живои жѣвнѣцѣ“, и чимъ екорше пѣвднимае горнецъ, прикрывающей другій каганецъ. Опирѣ побачивши ажъ три свѣ-

тла въ хатѣ, вѣтѣкае зѣ неи и большее вже не приходитъ.

Опира кажутъ наибольшее можна по томъ спѣзнати, шо вѣдѣ, коли розкопати его могилу, не лежить горѣлицъ въ могилѣ, якъ кождый иншій чѣловѣкъ, лишь лицемъ до землѣ. Тогда треба взяти осиковый кѣлъ и вѣдѣорвати нимъ голову вѣдѣ тѣла, а опирѣ вже певно не буде ходити.

Отъ ся загална повѣрка, шо опирѣ лежить въ могилѣ лицемъ до землѣ, вказуе найвѣше, де шукати причины вѣры въ опирѣвъ. Опирѣ то чѣловѣкъ, шо померъ а вѣдѣ такъ встаетъ и ходитъ та все робитъ якъ живый. Гляньмѣжь теперь, чи нема дѣйстно такихъ случаѣвъ, шо чѣловѣкъ померъ а вѣдѣ такъ встаетъ и живъ, и чи то правда, шо находятъ ся колѣсь случайно чѣловѣка въ могилѣ лежащего лицемъ до землѣ, хочъ прецѣвъ звѣстно, шо мерцѣвъ ховае ся лежащихъ горѣлицѣ? Такихъ случаѣвъ есть навѣтъ дуже богато и нинѣ чувати про нихъ навѣтъ далеко большее якъ бывало давнѣйше, а то длятого, шо люде стоятъ теперь черезъ зѣлѣзницѣ и телеграфы въ далеко большѣй звязи зѣ собою, якъ давнѣйшими часами и всякѣй вѣсти розходятъ ся черезъ то далеко скорѣе та въ ширшій круги. Тѣй случаѣ, то завмиране людеи, смерть лишь на око. або такъ званыи летаргѣ. Здае ся, шо чѣловѣкъ вже дѣйстно умеръ, кровь уступила ему зѣ лица, вѣдѣнъ переставъ дыхати, сердце перестало ся бити въ нѣмъ, вѣдѣнъ навѣтъ скостенѣвъ, словомъ — все здае ся на то вказувати, шо чѣловѣкъ вже померъ и шо видимо

лишь трупа передѣ собою. А всежь таки въ томъ чѣловѣцѣ тѣлѣ ще слабѣнька искра житя, котра потребуе лишь часу, чтобы въ чѣловѣцѣ на око мертвѣмъ розбудити нове житѣ. Въ чѣмъ лежить причина того завмираня, доси ще не знаемо докладно, але шо такъ есть, то подтвержае множество выпадковѣвъ и то есть одною изѣ ще другихъ причинъ, шо всюды въ Европѣ наказуе право ховати людеи не скорше якъ въ двѣ doby и то ажъ тогда, коли назначенъ до того знатоки оглянули тѣло помершого и подтвердили, шо вѣдѣнъ дѣйстно померъ.

А мимо всен той осторожности бувають все таки случаѣ, шо людеи живнѣмъ ховаютъ и тѣй нещасливѣй пробуждуютъ ся ажъ въ могилѣ. Яка то страшна мука такого чѣловѣка, шо пробудивъ ся зѣ летаргѣ и зѣмѣркувавъ, шо вѣдѣнъ вже въ могилѣ и ажъ теперь муситъ дѣйстно умирати, нѣхто зѣ живыхъ не въ силѣ собѣ того представити. Досить хѣба згадати про то, шо такихъ людеи находятъ неравъ зѣ покрусанными руками, зѣ покровавленными лицемъ и подертою на нихъ одежею та часто ще лежащихъ бокомъ або лицемъ до землѣ. Все то вказуе лишь на то, шо они, пробудивши ся въ могилѣ, старали ся выдѣбуться зѣ неи а побачивши неможливѣсть, попали въ страшну розпуку и старали ся самѣ чимъ скорше скоротити собѣ тѣ хвилѣ, котрі ихъ ще вѣдѣдѣляли вѣдѣ правдивон смерти. Були случаѣ, шо люде чули добуваючий ся голосъ зѣ могилы, але закимъ нещасному могли наспѣтати зѣ помочью, вѣдѣнъ вже розставъ ся зѣ житѣмъ.

въ минувшого року, разомъ 560 новыхъ учителей.

Тымчасомъ истнуоучи доси учительскій семинарій якъ мужескій такъ и женскій, въ числѣ 6, доставляли доси въ пятилѣтній пересѣчки по 240 кандидатѣвъ и кандидатокъ учительскихъ, котри по зложеню испытю зрѣлости могли бути примѣщеніи яко тымчасовіи учителя и учительки.

Позаякъ половина ученицъ женскихъ семинарій учительскихъ по зложеню испытю зрѣлости звычайно не вѣддае ся учительскому званю, а майже четверта часть учениковъ мужескихъ семинарій учительскихъ, чи то въ часѣ студій, чи по ихъ покѣнченю, переходить для лѣпшихъ выглядѣвъ до иншого звания, а именно переходить або до сторожи скарбовою або до службы зельзничной — то выходитъ зъ того, що истнуоучи семинаріи учительскіи можуть ледви до половины покрыти звычайный рѣчный убутокъ учителей.

Краева Рада школьна представила краевому Выдѣлову яко квестію основну се, що зъ кождымъ рокомъ збѣдшае ся недостача силъ учительскихъ. Незабаромъ прибуде ще одна обставина, котра буде мати великій впливъ на те, що фреквенція въ семинаріяхъ учительскихъ буде зменшати ся. Именно въ наслѣдокъ умотивованыхъ домаганъ Сойму, Е. Ексц. п. Міністеръ просвѣты завѣвъ въ учительскихъ семинаріяхъ науку господарства, а позаякъ еи не можна було помѣстити въ теперѣшнѣмъ трилѣтнімъ курсѣ, то завѣвъ, почавши вѣдъ (вересня 1891 р.) чотиролѣтній курсъ въ семинаріяхъ у Львовѣ и Краковѣ, та заповѣвъ такий курсы и въ чотирохъ иншихъ мужескихъ семинаріяхъ учительскихъ.

Пѣсля гадки краевой Рады школьной, хочъ се заряджене и хосенне, то все таки вчинить труднѣйшимъ бѣднѣи молодежи школьной ходити и кѣнчити семинаріи, а задля того число фреквенціи въ семинаріяхъ ще болѣше зменшити ся.

Застанавляючи ся розважно надъ наслѣдками, якій выкликать бракъ учителей теперъ и выкликати муситъ въ ближайшій будучности, краева Рада школьна думае, що треба повзяти слѣдуючій основній постановы:

Докы не зарадить ся вѣдповѣдно недостачи силъ учительскихъ, здержати организацію новыхъ школъ, котру пѣсля арт. 12 зак. краевого зъ 2 днѣтого 1885 переводила краева Рада школьна консенвентно и зъ великою вагою.

Закладае новыхъ школъ безъ вѣдповѣдного приросту кваліфікованыхъ учителей, выходитъ лишь на шкоду. Де нову школу

зорганизовано, де громада на школьный будынокъ добровѣльно або примусово понесла значній жертвы а школа задля браку учителя не була отворена або й не одержала доброго учителя, тамъ не лишъ нема хѣсна для просвѣты, але такожъ и много нарѣканя и жалобъ, котри годѣ вѣдтакъ полагадѣти. Бѣлижъ таки школы дѣстали учителя, то се вышло на шкоду давнѣйшихъ школъ.

Краева Рада школьна высказала поглядъ, що буде можна зрѣбити выимку вѣдъ засады, здержати дальшу организацію школъ тамъ, де того буде домагатись велика жертволюбивѣсть або конечно домагане громады. И такъ зъ датъ показуе ся, що истнуе въ нашѣмъ краю певне число такихъ громадъ, котри помимо дуже значного числа дѣтей въ школьнѣмъ вѣцѣ ще не мають школъ, тамъ отже потреба скоро отворити школы и краева Рада школьна поручила перенести организацію школъ та, покѣнчивши пертрактаціи, заведе ихъ въ ближайшихъ рокахъ.

Головна акція краю на поли народного школьництва въ ближайшихъ рокахъ повинна звернутись на те, абы заповнѣти и приспособити значнѣйшій природѣ учительскихъ силъ, бо вѣдъ того зависить не лишъ розширене школъ, але и успѣхъ дотеперѣшныхъ трудѣвъ и жертвъ, понесеныхъ для народно просвѣты.

Краева Рада школьна пѣсля ухвалы Сойму вѣднесла ся до Міністерства просвѣты зъ просьбою, отворити въ нашѣмъ краю три новы мужескы семинаріи учительскы. П. Міністеръ, узглядняючи наведеній краевой Радою школьной причины, вгодивъ ся на побѣльшене семинарій учительскихъ въ Галичинѣ и зажадавъ предложити подрѣбный выказъ потребныхъ на сю цѣль выдатковъ, а такожъ перевести переговоры зъ дотычными громадами, чи и на сколько тѣ громады готовы покрыти зъ власныхъ фондѣвъ деякы выдатки, якъ помѣщене заведеня, уладжене и т. п. Ся справа веде ся и е надѣя, що буде скоро полагадена.

Причиною, що фреквенція молодежи въ учительскихъ семинаріяхъ зменшае ся, есть въ першѣмъ рядѣ надзвычайно велика бѣднѣсть молодежи, котра вѣддае ся званію учительскому въ народныхъ школахъ, въ наслѣдокъ чого, молодѣжь, зъ околищъ вѣддаленыхъ вѣдъ мѣсцевости де суть семинаріи, рѣдко влошуе ся до семинарій.

Дальшій, о много шкоднѣйшій, наслѣдокъ бѣдности той молодежи есть се, що не могутъ найти достаточного удержаня, покидае передъ часомъ студіи въ учительскихъ семинаріяхъ.

Отъ кѣлька изъ многихъ примѣровъ летаргу, що могутъ темнымъ людямъ дати причину до вѣры въ опирѣ. Сюды мабутъ належитъ и та повѣрка въ нашѣмъ народѣ, що дѣти своихъ родитѣвъ, а мати може вѣдплакати свою дитину, значить ся, що помершій чоловікъ черезъ плачь тыхъ, шо ему найблизшій, може навадъ вернути до житя.

Въ звязы зъ летаргомъ здаеся стояти друге — такожъ ще не розслѣжене досе зля вище на декотрыхъ людяхъ, котре однакомъ далеко рѣдше проявляеся якъ летаргъ, а може такъ само дати причину до вѣрлякыхъ повѣрокъ. Есть то довготревалый сонъ, въ котрѣмъ чоловікъ подобне майже зовѣмъ на мертвого и лишь при близшѣмъ розслѣдѣ можна по нѣмъ спѣзнати, шо вѣнъ ще живе. Есть то очевидно рѣдъ якоисъ нервовою, незвѣстною намъ ще близше слабости. Отъ якъ разъ теперъ доносятъ про такий випадокъ зъ пруского Шлеска. Тамъ въ мѣстѣ Мысловичахъ, недалеко вѣдъ границъ захѣдной Галичины, лежить въ шпитали гѣрникъ Лятусъ, зъ копальнѣй вугля въ Вржезинѣхъ, котрый спить безустанно день и нѣчь вже пятый мѣсяць, бо ще вѣдъ 18 вересня минувшого року, а котрого лишь тымъ способомъ удержують при житю, шо лѣкарѣ отвирають ему ротъ и штучно годуютъ. Не есть то сонъ природный, лишь рѣдъ заостенѣлости нервовою, котрой причина лѣкарямъ ще близше не знана. Чоловѣкъ той узгляддае на першій поглядъ зовѣмъ якъ свѣжій трупъ, лишь на его лицы видко слабій слѣды румянцѣвъ. Вѣнъ лежитъ черезъ цѣлый

число учениковъ, яке на подготавливаючѣмъ курсѣ выноситъ кѣлькадесятъ, зменшае ся на третѣмъ роцѣ на кѣльканацятъ.

Супротивъ того не надѣе ся краева Рада школьна, мѣвъ бы побѣльшене числа семинарій зарадило недостачи учителей, бо есть пересвѣдчена, шо лишь помѣчь матеряльна въ часѣ студій може прибѣльшити число вписуючихъ въ учениковъ до семинарій и тыхъ, котри вытравяють въ студіяхъ.

Краева Рада школьна гадае, шо треба бы конче пѣдвысѣтити дотеперѣшну суму 30.000 зр. въ краевѣмъ фондѣ на стипендіи для учениковъ и ученицъ семинарій учительскихъ до высоты 90.000 зр., а тогда можна бы поодинокій стипендіи, котри вывосятъ теперъ по 40 до 80 зр. рѣчно, пѣднести бодай до квоты 100 зр. рѣчно. и се вже, при малѣй помочи зъ иншой стороны, могло бы выстати ва удѣржане ученика. Може тымъ способомъ далѣе бы стягнути молодѣжь до семинарій навѣтъ зъ подальшихъ околищъ. Зъ той квоты деяку часть 15.000 до 20.000 зр. треба призначити на женскы семинаріи и то лишь для тыхъ ученицъ, котри зобовязуютъ ся приняти посаду въ сѣльскихъ школахъ. Решту призначити на мужескы семинаріи, а долучивши до того 17.000 зр., якы зъ фонду державного вызначають ся на сю цѣль, дало бы ся якее удержане въ часѣ студій тымъ, котри въ дальшій своей службѣ не могутъ спѣдѣвати ся значныхъ доходѣвъ и авансѣвъ. Роздаване — пѣсля гадки Рады школьной — той сумы призначеной на кожде заведе, було бы найлѣпше полипити зборѣи учителей семинарій, бо оно могло бы наступити варазъ въ першѣмъ мѣсяци. Рада школьна уважае пѣдвысѣшене стипендіи за такъ важне, шо супротивъ сего готова повздержати збѣльшуване многихъ ипшихъ выдатковъ на народны школы. Вѣдтакъ уважае Рада школьна дуже хосеннымъ, завести при кождѣй семинаріи одинъ або кѣлька интернатѣвъ, де бы ученики мали цѣле удержане и вѣдповѣдний доглядъ.

Выдѣлъ краевый, узглядняючи зъ одной стороны не конче свѣтлый станъ краевыхъ финансѣвъ, а зъ другой стороны потребу прийтти зъ помѣчь молодежи по семинаріяхъ, порѣшивъ представити Соймови внесенне, пѣдвысѣпити дотеперѣшну дотанію рѣчну на запомоги для учениковъ и ученицъ въ семинаріяхъ зъ 30 000 зр. на 60.000 зр.

Роздачею стипендіи зъ того фонду буде заниматись самъ краевый Выдѣлъ, бо стипендіи звычайно надають ся пѣсля внесеннѣ дирекціи семинарій учительскихъ.

Щасливый бували тѣ, шо пробудили ся ще, закимъ ихъ поховали. Бувъ случай, шо одна богата панѣ пробудила ся якъ разъ въ той хвили, коли вже тѣло мали нести въ церкви до гробу, и коли родина казала здоймити вѣко зъ домовины, шобы вѣдспѣдне розпиратись зъ мнимомъ небжжкою. Она жила по тѣмъ ще шѣтъ лѣтъ. Не такъ щасливо повело ся передъ кѣлькома роками одному селянинови въ глубокой Россіи, де ще народъ дуже темный и забобонный. Селянинъ той по кѣлькохъ дняхъ недуги, здавалося померъ, бо не даваъ по собѣ нѣякого знаку житя. Его нарядили, якъ звычайно у селянъ, на лавѣ и третого дня мали понадъ вѣчѣръ поховати. Уже походили ся были люде, принесено и хоругви зъ церкви; ждали лишь на священника. Наразъ небжжчикъ на лавѣ отвирае очи и розкладае руки. Люде въ крикъ и выбѣгають зъ хаты, а мнѣмый небжжчикъ скоплюеся и собѣ та за ними. Люде въ розтѣчь. А треба знати, шо то було зимовою порою, коли въ глубокой Россіи бувають дуже великы морозы. Куды бѣгавъ несчастливый чоловікъ, годѣ знати; досытъ, шо на другій день найшли его пѣдъ дверми своей хаты неживого. Здаеся, шо вѣнъ пробудившись изъ замерлости, и побачивши таке множество людей та почувши ихъ крикъ, и самъ налякавъ ся та ставъ втѣкати, а пѣднѣйше вернувъ до хаты и заставаъ дверь замкненій. Чи тутъ стрѣтила его дѣйствна смерть въ наслѣдокъ давной недуги, чи вѣнъ зъ утѣмы упавъ передъ дверми и замерзъ, годѣ было знати.

той часѣ въ одну мѣру и не видко по нѣмъ, шобы дыхавъ, ажъ коли его зовѣмъ розкрыти и вдвѣити ся добре въ груди и мѣсце, де жолудокъ, то видко, шо вѣнъ дыхае правильно але дуже повѣли. Вѣе его мускулы заостенѣли якъ у трупа; лишь въ рукахъ проявила ся въ послѣднихъ часахъ мала змѣна; ихъ можна вже теперъ безъ великого напруженя пѣднести, згнѣтити и на бѣкъ вѣдогнути, лишь чути при тѣмъ, шо они корчево дрожать. Коли пушити его руку свободно, то она вертае назадъ въ свое давне вытяженне положенне. Пальцы однакомъ затиспеніи такъ крѣпко въ кулаки, шо дуже сильный мужчина муситъ ужити всеи своей силы, абы ему кулакъ отворити. Нѣгъ его не можна нѣякъ рупити, шобы не порушити варазомъ и цѣлого тѣла; не можна ихъ анѣ розложити анѣ згнѣтити. Ротъ его такъ крѣпко замкненый, шо, абы его нагодувати, треба великой силы, шобы ему вылицъ розважити. Провѣдъ пролыкѣвый и вѣддыхѣвый суть у него зовѣмъ здоровы. Коли ему ротъ розважати, тогда запускають ему въ жолудокъ рурку (зонду) и наливають нею до жолудка два разы на день по лігрѣ молока. То молоко держитъ отже несчастного гѣрника, котрый має вже 36 лѣтъ и есть досытъ слабо збудованый, еже пятый мѣсяць. Чи вѣнъ аине, шо зъ нимъ дѣе ся, и чи чуе, якъ лѣкарѣ и другы люде коло него порають ся, годѣ знати, бо вѣнъ не дае по собѣ нѣякого знаку. Люде въ мѣстѣ розважуютъ лишь, шо коли хтосъ коло него розповѣдавъ, шо ему въ тѣмъ часѣ, вѣдъ коли вѣнъ неужае,

Перегляд політичний.

На вчорашньому засіданні Палати послів запропонував уряд проект закону про будівництво залізничної лінії від Станіслава до Воронянки. Будова цієї залізничної лінії тягнеться через два роки, а коштів будови будуть вносити найбільше 98 мільйонів. На разі домагаєся уряд Палати послів мільйон. Уряд австрійський порозумівся з угорським про будову дальшої лінії до Мармарошу і Сиготу. Уряд австрійський не об'єднує собі із цієї залізничної великого доходу, але уважає її за важке доповнення цієї залізничної державної. — Пос. Билинський зложив мандат до комісії бюджетової і залізничної.

По скінченню розправ над угодами торговельними, розпочне Палата послів розправу над пропозицією о реформі студій правничих. Після Presse прийде пропозиція о податку біржевому ще перед відложенням Ради державної, отже перед початком марту під наради.

З Москви доносять до Köln. Ztg., що потверджуєся весті о знайденої міни на залізничній Москов-Рязань, підчас перевезу царя з Ливадії, підложеної в підземній висадженні двірського поїзду в воздух.

В наслідок спільної акції представителів союзних держав в Бєлграді, прийняло сербське правительство строгі міри проти болгарських емігрантів. Всіх віддано під строгий надзор поліційний і заборонено їм видаляти ся з місяця замешкання. Тих, котрі перебували близько болгарської границі, відставлено в середину краю. У кількох видійших емігрантів зроблено ревізію домов, причім в руки поліції підставали ся папери, доказуючі, що емігранти справді ладили ворохобню проти теперішнього порядку в Болгарії і поробили вже всякі підготовки для здійснення своїх плянів.

Новий рік розпочався для Болгарії важким хоч на око малим фактом. Ото в день Нового року, коли князь приймав гратуляції міністрів і других достойників державних і відповідав на них, явили ся буди в княжій палаті також

померло одно з його дітей, то ему потекли сльози з очей. Здаєся однак, що до тої поговорки дало причину то, що ему на замкнених очей, котрі часто корчево дрозжать, течуть правильно сльози так, що їх треба аж змивати.

Лікарі кажуть, що причиною того незвичайного стану недужого, є якась тяжка недуга мозкова, котрої причини однак ніхто не знає. Знає ся лиш то, що влітку одного разу скалчив був собі в копальні око зверху і мусів підткнути ся; коли виліз з копальні, але в кілька днів став жалувати ся, що нічого не видить. Відтак говорив знов, що вже видить і для того всі думали, що він удає лиш якусь слабість на очі. Наконці відправив ся він з копальні і по трох днів вернув домі; де він був в тім часі, що робив, не знати; досить, що вернувши домі став дуріти і его відставили дня 15 вересня до шпиталю. Тут попав він в задумчивість, хвилями дурів, не хотів нічого їсти, а наконці третього дня знайшли его на землі в такому стані, в яком ще і досі він знаходиться.

Ото такі і такі подібні зявища можуть в темнім народі викликати дуже легко віру в всякі думи та опирі, як ще із слідуєчих примірів побачимо.

(Дальше буде).

представителів держав заграничних а именно представителів: Австро-Угорщини, Італії, Англії, Румунії, Греції, Сербії і Туреччини. В Болгарії приписують сему фактові велике значіння.

Новинки.

Львів дня 8 (20) січня.

— **Громада Лосипець**, в повіті турчанськом, дарував Є. Вел. Царю 100 ар. на внутрішнє прикрасіння нової постановленої церкви.

— **Є. Експ. п. Намістник, Гр. Бадені**, повернув вчора пополудні в Вєдню до Львова.

— **Проект Епископ д-р Юліан Пелеш** перепроводжуючись минулого тижня на нове помешкання, перестудив ся і занедужав на инфлюенцу. Стань недуги дуже поважний.

— **Є. Експ. п. Маршалок Красний, кн. Евст. Саягущко**, повернув овогди до Львова.

— **Гр. Стан. Бадені** іменованій сталим членом державного Трибуналу.

— **Нові нотаріати**. У Львові і в Заторі установлено два нові нотаріати.

— **Іменовані Ц. к. краєва Рада шкільна** іменовала Івана Поллончика сталим управителем 6-класової школи народної мужескої в Снятині, Івана Жолтицького в Руднику сталим учителем школи етатової в Терногорі, Франц. Рогольську в Пиннах сталою учителькою при школі етатовій в Лановичах.

— **Ісповані і перенесені на Буковині**. Ш. Юліан Цурковскій і Семен Видинівскій іменовані аскулантами судовими на Буковині, а судовий ад'юнктом, п. Корній Лукашевич перенесений на власну просьбу із Станіславів до Садагурми.

— **Намістник пок. Володимира Барвінського**, котрий робив ся із спіжки в відвідальні Еслера у Вєдню, вже скінчений і высланий до Львова.

— **Товариство „Руска Бєсєда“ у Львові** уладжує в дні 26 січня, 2 і 16 лютого с. р. в сали тов. Frohsinn у (готель Жоржа) вечери з тавцями. Вступ на салу лиш за оказанєм умисних запрошень, а білетів, по ціні 1 ар. від особи, достати можна в тов. „Руска Бєсєда“, а в дені вечерків при касі. Для мужичин стрій галевий, а для дам просить ся о стрій народній.

— **На дохід рускої Вури в Бережанах**, відбуде ся дня 2 лютого вечер в танцях. Вступ на салу 1 ар. а на галерію 2 ар. від особи. Стрій балевий, шовки выключеві. Хто бы не одержав запрошень, достане при касі.

— **Часопис „Буковина“**, починаючи з сього нового року 8-ий рік свого істнованія і служення народній справі, виходить що тижня і в збільшеном форматі. Одинока ся часопис руска подігична на Буковині заслугує на повне признание рускої публіки а ми від серця жєлаємо їй дальшого успішного розвитку і шлемо щироруске „Щастя Боже!“

— **П. Омельян Попович**, один з видійших Русинів буковинських, дотеперішній директор школи народної на монастирськом передмістї в Чернівцях, голова тамтешньої Рускої Бєсєди і велимий діятельний член руских товариств на Буковині, оустив сими днями Чернівці, переноси ся на посаду окружного инспектора народних шкіль в Сєреті. Ново іменованого инспектора працали червоцевий Русини 10 січня вечерком, на котрий прибули і селяне подякувати п. Поповичеві за дотеперішний труд серед товариств і народа руского як в школі так і по чотальних сільських. П. Ом. Попович є першим инспектором в поміж Русинів на Буковині, бо православний священник, инспектор о. Мартинович, привив ся до Великоросії.

— **Огні**. В слєдних днях погоріли: водний тартак двірскій в Яєвці, в повіті турчанськом, власність бар. Лібіга і сїлки; шкода выносить 1500 ар. убєвпечена на 1200 ар. В Перегінську, долиньского повіта погоріли чотири господарства, шкода около 3000 ар. В Гаїях низинних, в повіті драгобичськом, одно господарство, вартости 3000 ар. В Хлівчанах, повіта равського, дві загоріли селянські, вартости 1400 ар.

— **Фальшиві десяти** появили ся в Кракові і кілька так підроблених десятиок уже прихоплено в обігу. Власти слєдять за фальшівниками, котрі можуть мати авая із заграницею.

— **Велике щастє** притрапило ся вчора, підчас Йорданського водосвятія в Тифлісі. Коли процесія в арменської катедрі переходила через тмчасовий міст на річці Кура, міст той завалив ся, причім багато осіб агинуло, а значне число є ранених. Кілько потопилось і подушилось, досі ще не знати.

— **Правдивий портрет Колумба**. Князь Таллейран на замку в Вільянсей має образ, на котром єсть в латинськом язї така надпись: „Се єсть подиву достойний черт Колумба, Лігурійця. Портрет сей, котрого правдивість в слєдних часах на свідчено в богато сторін. має бути выставлений на выставі Колумба в Генуї.“

— **Спретованє**. В числі 284 нашої часописа за минулий рік в „Новинках“ подали ми вєсть про огонь в церкві Грабовацькій коло Сколього, привалежній до парохії Головецької, податочні шкоду на 2500 ар. и обетаїну, що причиною огню було недбалство церковної услуги, котра не добре світло погасила. В тій справі одержуємо від о. Савія Устїлюновича, парохія Головецька, письмо в поясненї, що шкода выносить лиш 1000 ар. а причина огню не авістна, поваяк того дня була в церкві лиш тиха Литургія, по котрій провізори і паламарь погасили світло сохранны, а відтак в церкві не було жадної відправы лиш в сєлї посвяченє дому а потім ніхто уже в церкві не був. О авіж погашеню світла і бєсєды бути не може, бо доведено свідками, що паламарь, погасивши равь світло, для лїпшої обєспєки, ще равь вернув ся і оглянув світло.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вєднь 20 січня. В Палаті послів ухвалено вчора в поименім голосованю угоди торговельні в Нємеччину, Бєльгією і Швайцарією 254 голосами проти 42. В поименім голосованю відкинє також внесєне меншости в справі угоди з Італією 211 голосами проти 88 і прийнято дотичну угоду. Резолюції послів Бонди, Терляга, Короніюго і Бартоля передано комісії митовій. Слєдуюче засіданє назначено на віві.

Париж 20 січня. В палаті послів став ся вчора не бувальш досі і не чуваний нігдє скандал. Коли булянжистовскій посоль Лєсерь поставив інтерпєляцію, що думає зробити правительство супротив закидів зроблених Рошфором поодиноким членам кабінету, особливо же міністри Констансови, настали в палаті страшний крик. Констан приступив тогди до булянжиста Лєора, котрий сказав, що Констан єсть міністром, котрого публично мїне вже давно напїтнувало, і ударив его в лице. Президент Фльокє зараз закрит засіданє. В кульарах палати настали опєсля дальшї скандалы. Рєпубликанец Дальпєш выбив по лиці булянжиста Кастлена. Коли засіданє палати наново відкрито, повитала палата прихильно міністра Констанса а той звиняв ся перед нею, що став ся причиною перервы.

Рим 20 січня. В італійськом парламенті поставив Крісіні внесєне, щоб угоди торговельні заключено лиш на 6 лєт и щоб правительство уважати до того, аби оно умовило ся з державами що до клявулї о залагоджуваню всяких спорів виходячих з угод торговельних судами мировими. Президент кабінету Рудіні годив ся на се слєднє внесєне, але просив Крісініго, щоб він від першого відступив. Наконєц палата відкинула внесєне Крісініго 174 голосами проти 49.

Тангер 20 січня. Марокканскій султан усунув губернатора з Тангеру а на его мєсе іменовав старшого майстра церемоній Каїка. Здає ся, що то причинить ся до успокоєня ворохобників.

Відвєчальний редактор: Адам Крєховєцкій

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщенія приватныя“) какъ для „Народной Часописи“ такъ также для „Газеты Львовской“ принимае лишь „Бюро Дневнико́въ“ Людвика Пльона, при улицѣ Кароля Людвика ч. 9, де также находится ся Экспедиція мѣсеца тыхъ газетъ.

Квante ся, замовляйте!

Подписане бюро подае симъ до загальнои вѣдомости, що двѣ великыя фирмы попали въ невыплату а подписане бюро попродамъ муситъ всё на складѣ оставочыя товары, абы лишень борзо прийти до грошей и поддержати поважане ими. — Способъ, въ легкой продажѣ ся вѣдбувае ся, есть поединчый: такъ именно выбрали обѣ фирмы средство найвѣдповѣднѣйшее, а се **снзочну дешевѣсть!** Та всѣ пишиыя ей, практичныя предметы, въ кождой семьѣ необходимы, между ними богато таковыя, що 3 и 4 разы тѣлько вартуютъ, розсылаемо кождый лишь по 95 кр, за послѣдплатою всякому.

Отже квante ся, замовляйте!

бо изза невычайно численно надходящихъ замовлень продажъ може ся небавомъ скончити.

- Лишь 95 кр. дамская хустка $\frac{3}{4}$ величины во всѣхъ пишно-цвѣтныхъ барвахъ, необходима рѣчь.
- Лишь 95 кр. 12 штукъ франц. батистовыхъ хусточекъ до носа, въ берегами, до праны и до лугу, всѣ обрублены, цѣпны.
- Лишь 95 кр. сорочка дамская, въ пишныи гачкованыи нугавками, окывала, на выстаѣ надгороджена.
- Лишь 95 кр. нѣжный корсетъ, пишно виариджовый, въ фалдами и гачкованыи, предивно выключочый.
- Лишь 95 кр. дамскыя калісоны, въ фантастично-гачкованыи виарядомъ, пишнота для найселегантнѣйшой дамы.
- Лишь 95 кр. франц. кафтанъ вику, превосходный вырѣбъ, въ пентелками превосходно вырѣблеными.
- Лишь 95 кр. 6 дамскихъ серветокъ, того самого вырѣбца.
- Лишь 95 кр. 3 пары зимовыхъ панчонокъ дамскихъ, кожда пара ишои барвы, повыше колѣвъ сягаючы.
- Лишь 95 кр. 4 пары мужескихъ зимовыхъ шакарпитокъ, — кожда пара ишои барвы, грубы и теплы.
- Лишь 95 кр. франц. бронзовыи сигарокъ стѣпныи въ догмѣхъ ланцухомъ, ходитъ превосходно и точно.
- Лишь 95 кр. 6 гарныхъ чарокъ и 6 филіжанокъ на чорну каву въ прегарной порцелины карльбадской, украшеныхъ волотомъ и фарбами.
- Лишь 95 кр. ябанонокъ на воду, великыи, въ прегарной порцелины карльбадской, повиненъ бути на кождомъ столѣ.
- Лишь 95 кр. 6 ложокъ въ гарного, вѣчно бѣлого сѣббла британи.
- Лишь 95 кр. 12 ложочекъ до кавы въ тижкого, цирого сѣббла британи, вѣчно бѣлы.
- Лишь 95 кр. 6 ножей въ сѣббными, лысучыми вѣстрими и вилыи.
- Лишь 95 кр. хохла изъ сѣббла британи, тижка и не до анищеня, пишна рѣчь.
- Лишь 95 кр. перстень въ имитованыи бриллантомъ изъ волота дубле и въ имит. дорогими камѣнями.
- Лишь 95 кр. пара кулъчикѣвъ въ имит. лысучыми бриллантыи.
- Лишь 95 кр. бриллант. имит. медаліонъ въ пишномъ фасонѣ, не до вѣдрожена въдъ широ волотыхъ.
- Лишь 95 кр. сцизоринокъ въ шлѣдретомъ имитованыи, правдиво-англ. въ 4 различныи вѣстрими.
- Лишь 95 кр. дюлька изъ шугной пѣнки морской, (оббиты изъ сѣббла хиньского, цѣкала рѣчь для кождого кури).
- Лишь 95 кр. цигарничка изъ пѣнки морской, цѣлкомъ правд. въ правдивомъ буритиномъ мѣстецкый вырѣбъ рѣбарскый, въ пишномъ етуи акасамитомъ.
- Лишь 95 кр. ланцухомъ до сигарка изъ пишного сѣббного никло въ найновѣйшомъ волотомъ и сѣббномъ етуи.
- Лишь 95 кр. гарна шовкова хустка на шию або на голову, въ прегарныхъ и пишныхъ барвахъ (на локохъ довга).
- Лишь зр. 3.50. пишний сервисъ до кавы. въ прегарной порцелины карльбадской, пишно малявана и волотомъ прикрашена, на 6 осѣбъ, вѣмѣць зр. 8 — лишь зр. 3.50.
- Лишь зр. 2.40. превосходный зимовый мужескый сподникъ, въ добрыхъ зимовыхъ матерій, грубы, теплы, мѣпны, не до анищеня, выключочый пѣсля найновѣйшой моды вѣдвенской.
- Лишь зр. 1.80 коновка, въ гарной порцелины карльбадской, въ ва-кривскою.
- Лишь зр. 2.95 будильникъ столовый, въ гарномъ никльовомъ верху, ходитъ и будитъ докладно и точно.

Що ся не сподобав, принимаемо назадъ и згѣнляемо. Высылки спованяемо подѣ найдокладнѣйшою контролею.

Адреса: Kommissions-Bureau Mor. Apfel, Wien I. Fleischmarkt 12/NC.

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКѠВЪ

и до принятыя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВИ ШКОЛЫ

починае ся въ приватной войсковой приспособляющей школѣ — **3 лютого с. р.**

Frish, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи въдъ жені и корпусъ въдъ мнѣ и пр.

Програмы даромъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купуе и епродас

ВСЯКИ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ денномъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жацной провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4 $\frac{1}{2}$ % листы гипотечныи.	4% позичку пропнаційну галичку.
5% листы гипотечныи преміованіи.	5% позичку „ „ буковиньску.
5% листы гипотечныи безъ преміи.	4 $\frac{1}{2}$ % позичку угорской желѣзной дороги державной.
4 $\frac{1}{2}$ % листы Тов. кредитового земс.	4 $\frac{1}{2}$ % позичку пропнаційну угорскую.
4 $\frac{1}{2}$ % листы Банку краевого.	
4 $\frac{1}{2}$ % позичку краеву галичку.	

4% угорскыи Облигаціи индемнизацийныи,

котры то паперы контора вымѣны Банку гипотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гипотечного пріймае въдъ Вп. купуючихъ всякыи выльосованіи, а вже платитъ мѣсцевыи паперы цѣпныи, якъ также купоны за готовку, безъ всякой провизіи, а противно замѣсцевыи лишень за ѡдтрученемъ коштовъ.

До ефектовъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштовъ, котры самъ поноситъ.

Австрійско-угорска

FINANZ-KUNDSCHAU

Признае, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побльшити его объемъ а то такъ шо до формата якъ и шо до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговарювати, такъ якъ и доси, всѣ финансовыи и господарскыи обявы обширно и предметово. Всежь при томъ можемо числити, шо въ новій своѣй формѣ нашъ збольшеный дневникъ знайде въдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы. якы на насъ наклады побльшене обему, высокость предплаты зѣстае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти болыше розповсюдене.

Число пробне даромъ.

Рѣчна предплата за 52 богатыи змѣстомъ числа 1 зр.

Администрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11.

Дра Фридриха Ленгеля

БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючыи зъ березы наверхенои, уходивъ въдъ запамятныхъ часѣвъ за найлѣпше средство на красу; але хемично по припису вынаходця переробленый на бальсамъ, набирае вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкѣрѣ, то вже на рано въддѣлюе ся въдъ шкѣры майже незамѣтна лусочка, а шкѣра сама стае свѣтло бѣлою и делкатною.

Сей Бальсамъ выгладжуе морщины на лиціи и въспѣску и надае ему краску молодости; шкѣрѣ надае вѣнъ бѣлѣсть, делкатиѣсть и свѣжѣсть, въ найкоротшомъ часѣ устороняе веснѣвки, родимыи плямы, червонѣсть носа, вугры и всяку такую нечистоту шкѣры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужичку зр. 1-50.

Дра Ленгеля Бензове Мыло,

найлагоднѣйше и для шкѣры найзноспнѣйше, кавалокъ по 60 кр.